

Miejskie inwestycje to kawał dobrej architektury!

2011-05-21

Zakończył się wielki konkurs architektoniczny „Kraków mój dom” w którym mieszkańcy wybierali najlepsze inwestycje oddane do użytku w ostatnim czasie. W piątek (20 maja) podczas uroczystej gali z udziałem Zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa Elżbiety Koterby ogłoszono zwycięzców i wyróżnionych w konkursie. Stadion Cracovii, Muzeum pod płytą Rynku Głównego, przebudowana ulica Długa, Muzeum Sztuki Współczesnej oraz Kładka Bernatka - te miejskie inwestycje to zdaniem krakowian i kapituły plebiscytu kawał dobrej architektury! Organizatorem konkursu jest Gazeta Krakowska

„W Krakowie jest coraz więcej przykładów architektury godnej dostrzeżenia. Konkurs „Kraków Mój Dom” pozwala jednak nie tylko wskazać godną naśladowania architekturę, ale kształtuje poczucie estetyki mieszkańców. W ostatnim czasie Kraków obfitował w dobrą architekturę - zarówno mieszkaniową jak i architekturę użyteczności publicznej. Jako członek kapituły konkursowej przyznam, że bardzo wiele realizacji wskazanych przez krakowian było godnych zauważenia” - mówiła podczas gali Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa Elżbieta Koterba.

W Konkursie „Kraków Mój Dom” inwestycje godne nagrody typowali krakowianie. Głosy oddawali w czterech kategoriach: architektura mieszkaniowa, architektura użyteczności publicznej (obiekty usługowe, kultury, sportowe, dworce, sądy itp.), architektura przestrzeni publicznej (placze, parki, mosty, targowiska, parkingi) oraz rewitalizacja i rewaloryzacja architektury (zabytkowe obiekty po renowacji). Spośród nadesłanych propozycji Kapituła konkursu złożona z wybitnych postaci związanych z Krakowem, architekturą, urbanistyką, pod przewodnictwem prof. Witolda Cęckiewicza, wyłoniła czołówkę nominowaną do nagrody. Następnie ponownie oddano głos krakowianom, którzy wybrali zwycięzców - po jednym w każdej kategorii.

W kategorii architektura użyteczności publicznej zwyciężył Stadion Cracovii, w kategorii przestrzeń publiczna - ulica Długa, w kategorii rewitalizacja i rewaloryzacja - podziemny Rynek, w kategorii architektura mieszkaniowa - budynek Art Residence.

Wyróżnienie Kapituły plebiscytu otrzymały: Muzeum Sztuki Współczesnej w kategorii architektura użyteczności publicznej, Kładka Bernatka w kategorii przestrzeń publiczna oraz Zespół „Garden Residence” w kategorii architektura mieszkaniowa.

Nagrodę specjalną kapituły Plebiscytu otrzymało ponadto Muzeum Lotnictwa Polskiego.

Przypomnijmy:

Laureat konkursu w kategorii architektura użyteczności publicznej - Stadion Cracovii to miejska arena, dzierżawiona przez MKS Cracovia SSA.

Mieści 15 tysięcy widzów, w tym po 50 dla osób niepełnosprawnych i osób towarzyszących. Pod trybunami znalazło się miejsce na profesjonalne zaplecze dla zawodników. Są też pomieszczenia dla widzów, część biurowa oraz handlowo-usługowa.

Elewacje zostały wykończone okładziną lub płytami w beżowym kolorze. Ściana boczna stadionu wzdłuż boiska i alei Focha jest przeszklona. Za to od strony południowej trybuny i ich konstrukcja są całkowicie przestonięte. Wokół stadionu odremontowano chodniki i jezdnie. Od

strony ulicy Kałuży powstał parking dla samochodów i autokarów.

Stadion projektowano z myślą nie tylko o meczach piłkarskich, ale także imprezach masowych i koncertach. Z tego powodu przewidziano, że część krótszej trybuny od strony ulicy Kraszewskiego można częściowo zdemontować tak, aby można było postawić w tym miejscu scenę. Przed wejściem od strony ulicy Kałuży zaprojektowano plac z dojściem do stadionu, który na co dzień jest ogólnodostępną przestrzenią publiczną.

Koncepcja architektoniczna i projekt stadionu są dziełem hiszpańskich biur Estudio Lamela i Sener Ingeniería. Współpracowały one między innymi przy budowie słynnego stadionu Santiago Bernabeu w Madrycie.

Laureat konkursu w kategorii przestrzeń publiczna - ulica Długa - przebudowana została na odcinku od skrzyżowania z ulicą Basztową do alei Słowackiego. Wyremontowany też został 200 metrowy odcinek linii tramwajowej w alei Słowackiego do ul. Kamiennej oraz skrzyżowania ulicy Długiej z Basztową i Szlak. W ramach prac wymienione zostały podziemne instalacje. Ulica została pokryta nawierzchnią tłumiącą hałas, co zwiększyło komfort podróżowania, a przejazd tramwajów nie powoduje nadmiernych drgań. Poszerzone zostały chodniki, szczególnie na wysokości przystanków, dzięki czemu poprawiło się bezpieczeństwo osób korzystających z komunikacji tramwajowej. Samochody poruszają się tam głównie z wykorzystaniem torowiska. Takie rozwiązanie zapewnia priorytet dla komunikacji tramwajowej w centrum miasta. Wzdłuż ulicy utworzono zatoki parkingowe, odnowiono też oświetlenie uliczne. Dodatkowo zamontowano instalację do systemu monitoringu wizyjnego.

Zwycięzca plebiscytu w kategorii rewitalizacja i rewaloryzacja architektury - Muzeum pod płytą Rynku Głównego zostało otwarte we wrześniu 2010 r. Na obszarze czterech tysięcy metrów kwadratowych, ponad cztery metry pod powierzchnią jednego z największych i najpiękniejszych placów naszego kontynentu, powstał unikatowy pod względem ekspozycyjnym i poznawczym park archeologiczny. Można tam podziwiać odnalezione podczas wykopaliśk relikty architektury murowanej i drewnianej (m.in. pozostałości średniowiecznej osady, fragmenty zabudowań pamiętających czasy Kazimierza Wielkiego, pozostałości ogromnego cmentarzyska), tzw. *świadki ziemne* (czyli *nienaruszone* fragmenty gruntu ukazujące przekrój przez kolejne warstwy archeologiczne) oraz około 700 przedmiotów codziennego użytku.

Przy tworzeniu podziemnej ekspozycji wykorzystano nowoczesne techniki multimedialne i wystawiennicze. Służą one do prezentacji obrazów, filmów fabularyzowanych, dźwięków i animacji, które tworzą iluzję tętniącego życiem średniowiecznego Krakowa. Dzięki temu zwiedzający mogą nie tylko zobaczyć, ale także poczuć atmosferę legendarnego miasta. W podziemiach Rynku można zobaczyć m.in. 700 zabytków archeologicznych, 500 elektronicznych odwzorowań zabytków i 600 rekonstrukcji cyfrowych 3D. Na zwiedzających czeka 30 stanowisk multimedialnych, 25 ekranów plazmowych, 27 projektorów multimedialnych i 150 audiobooków.

Wyróżnione przez kapitułę konkursu (w kategorii architektura użyteczności publicznej) Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie (MOCAK) jest pierwszą w Polsce tego typu instytucją, którą stworzono od podstaw. Budynek powstał na terenie dawnej fabryki Schindlera w przemysłowej dzielnicy Zabłocie, która w ostatnich latach przechodzi gwałtowną

rewitalizację. Projektu autorstwa jest florenckiego architekta - Claudio Nardi zakładał wzniesienie na terenie dawnej fabryki jednego nowego budynku oraz zaadaptowanie sześciu istniejących. Całkowita powierzchnia użytkowa muzeum wynosi około 10 tys. m².

Pozostałością zabytkowych hal fabryki Schindlera są fragmenty ścian, odrestaurowane konstrukcje więźby dachowej budynków przeprojektowanych na oficyny, szedowy kształt dachów gmachu ekspozycyjnego. Stare z nowym połączono poprzez wykończenie ścian płytami z ciemnego betonu oraz cynkowo-tytanowy dach szedowy. MOCAK będzie gromadzić międzynarodową kolekcję sztuki, pokazując twórczość ostatnich dwudziestu lat i odnosząc najnowsze zjawiska artystyczne do tradycji sztuki konceptualnej. Program instytucji obejmuje również działania edukacyjne, projekty badawcze i wydawnicze. Na terenie muzeum znajdują się też: biblioteka, księgarnia MOCAK Bookstore, sala audiowizualna, kawiarnia Cafe MOCAK oraz unikatowa w Polsce pracownia konserwatorska sztuki współczesnej.

Kolejna wyróżniona przez kapitułę inwestycja (w kategorii przestrzeń publiczna)-

Kładka Bernatka - połączyła Kazimierz i Podgórze dokładnie w miejscu, gdzie kiedyś istniał most Franciszka Józefa, zwany także podgórskim. Kładkę dla pieszych i rowerzystów wybudowano według projektu Autorskiej Pracowni Projektowo-Plastycznej prof. Andrzeja Gettera. Jej podstawowym elementem nośnym jest stalowa rura w formie łuku. Do niej, za pomocą specjalnych lin, podwieszono są dwa pomosty - jeden dla pieszych, drugi dla rowerzystów.

Przeprawa przez Wisłę nosi imię zakonnika Laetusa Bernatka, który na przełomie XIX i XX wieku przyczynił się do wybudowania szpitala Bonifratrów.

Przypomnijmy, że w Konkursie „Kraków Mój Dom” inwestycje godne nagrody typowali krakowianie. Głosy oddawali w czterech kategoriach: architektura mieszkaniowa, architektura użyteczności publicznej (obiekty usługowe, kultury, sportowe, dworce, sądy itp.), architektura przestrzeni publicznej (plac, parki, mosty, targowiska, parkingi) i rewaloryzacja (zabytkowe obiekty po renowacji). Spośród nadesłanych propozycji kapituła konkursu wyłoniła czołówkę nominowaną do nagrody. Następnie ponownie oddano głos krakowianom, którzy wybrali zwycięzców (KS/M/KF).